

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Биба В.В., к.т.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

Пінчук Н.М., к.т.н., доцент
Політехнічний університет ді Барі (м. Барі, Італія)

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ – СПІЛЬНІ РІШЕННЯ: ЯК СИНЕРГІЯ БІЗНЕСУ, ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

У XXI столітті світ стикається з безпрецедентними викликами: зміна клімату, пандемії, збройні конфлікти, енергетичні кризи, цифрова трансформація та нерівність. Ці виклики не мають кордонів і потребують колективної відповідальності та скоординованих дій. Модель взаємодії «держава – бізнес – громадянське суспільство» стає основою для розробки ефективних рішень, які забезпечують сталий розвиток, соціальну згуртованість і економічну стійкість.

Попри глобальне усвідомлення необхідності колективних дій, синергія між державою, приватним сектором і громадянським суспільством залишається фрагментарною. Бракує системної комунікації, узгодженості стратегій, прозорих механізмів співпраці та розподілу відповідальності. Особливо гостро це відчутно в країнах із нестабільною політичною або економічною ситуацією, таких як Україна, яка одночасно переживає виклики війни, децентралізації та необхідності післякризового відновлення.

У сучасних умовах суспільного розвитку людство стикається з численними глобальними викликами, серед яких найпомітнішими є зміна клімату, пандемії, геополітичні конфлікти, енергетична й продовольча безпека, міграційні кризи, технологічні розриви та соціальна нерівність. Кожен із цих факторів має комплексний вплив і вимагає не лише міждержавної координації, а й активної участі недержавних акторів – бізнесу та громадянського суспільства [1, 2].

У відповідь на такі загрози зростає усвідомлення необхідності нових моделей багаторівневої взаємодії. Три ключові сектори – держава, бізнес і громадські організації – мають різні, але взаємодоповнюючі можливості. Їхня синергія дозволяє не лише ефективніше реагувати на кризи, а й формувати адаптивні стратегії довгострокового сталого розвитку.

Державні інституції мають унікальний потенціал формування політичної рамки для взаємодії. Їхні функції включають створення нормативно-правового поля, забезпечення безпеки, інвестування в інфраструктуру, а також реалізацію національних стратегій сталого розвитку. У контексті глобальних викликів саме держава забезпечує доступ до міжнародної підтримки, мобілізує ресурси та створює прозорі правила гри для всіх учасників [3].

Особливо важливою є роль місцевого самоврядування. Саме на рівні територіальних громад, міст і регіонів реалізуються більшість ініціатив, спрямованих на покращення якості життя, забезпечення екологічної безпеки, розвиток інфраструктури та соціальної згуртованості.

Сучасний бізнес не лише зацікавлений у прибутку, а й дедалі частіше бере на себе соціальні та екологічні зобов'язання. Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ), ESG-підходи (екологія, соціум, управління) і сталий розвиток перетворюються на ключові елементи бізнес-стратегій.

У багатьох випадках саме бізнес є джерелом інновацій, які сприяють адаптації до нових реалій – від впровадження енергоефективних технологій до розвитку екологічного транспорту, цифрової інфраструктури та створення нових робочих місць. Підприємства можуть ставати партнерами у вирішенні суспільно важливих завдань, долучаючись до ініціатив у сферах освіти, охорони здоров'я, екології та безпеки. Така співпраця часто відбувається через публічно-приватне партнерство (PPP), коли держава забезпечує правову підтримку, а бізнес – капіталовкладення та управлінські компетенції [4].

Громадські організації, благодійні фонди, активісти, ініціативні групи відіграють дедалі вагомішу роль у процесі адаптації до глобальних викликів. Їх перевагою є гнучкість, тісний контакт із місцевими громадами та здатність швидко реагувати на проблеми. Вони формують громадську думку, мобілізують ресурси, здійснюють контроль за ефективністю реалізації політик, а також ініціюють соціальні інновації.

У кризові періоди, такі як війна в Україні або пандемія COVID-19, саме громадянське суспільство взяло на себе критично важливу функцію допомоги населенню, координації гуманітарної підтримки та напрацювання антикризових механізмів.

Сучасні глобальні виклики не можуть бути вирішені ізольовано. Співпраця бізнесу, держави та громадянського суспільства стає не альтернативою, а необхідністю. Синергія секторів дозволяє не лише адаптуватися до змін, але й формувати нову парадигму розвитку – більш гнучку, інклюзивну та стійку. Для цього потрібні довіра, прозорі правила гри, а також платформи взаємодії на всіх рівнях – від локального до глобального.

Список використаних джерел

1. Данилюк М.І., Шаповал І.В. Синергія взаємодії держави та підприємництва для забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобальних викликів. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2023. № 1(35). С. 41–48.

2. OECD. Towards meaningful civil society participation at the international level. – OECD Publishing, 2025. 45 с. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/01/towards-meaningful-civil-society-participation-at-the-international-level_99c618fe/8ed04dc2-en.pdf

3. Onyshchenko S.V., Maslii O.A., Hlushko A.D., Cherviak A.V. Threats to Ukraine's SocioEconomic Security: Monograph. Poltava: National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», 2022. 375 p.

4. Evans P., Ferguson A. State-Society Synergy: Government and Social Capital in Development. University of California Press, 1997. 48 с. URL: <https://escholarship.org/content/qt8mp05335/qt8mp05335.pdf>

УДК 658.155.4:338

Биба В.В., к.т.н., доцент; Левчук А.М.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

За сучасних ринкових умов господарювання перед підприємствами України стоять завдання підвищення конкурентоспроможності, стабільності й стійкості. Ефективне управління витратами є надзвичайно важливим, оскільки від величини витрат залежить прибутковість підприємства. У зв'язку із цим існує необхідність у формуванні ефективної системи управління витратами, яка дасть змогу досягти раціонального використання всіх видів ресурсів підприємства та оптимізувати витрати.

Дослідження та оцінка ефективності управління витратами є важливою функцією управління господарською діяльністю, оскільки зниження витрат призводить до збільшення рентабельності. Вивчення та аналіз витрат для їх оптимізації є основним чинником зростання прибутку. Поняття витрат в економічній науці базується на загальній ідеї обмеженості ресурсів і можливості альтернативного використання їх, оскільки вибір певного варіанта виробництва зумовлює втрату вигод використання відповідних ресурсів найкращим із можливих методів [1]. Підприємство будь-якої форми власності під час своєї діяльності здійснює певні витрати (матеріальні, нематеріальні, грошові і трудові ресурси), пов'язані з простим і розширеним відтворенням основних та оборотних засобів, виробництвом і